

پازار ایرتسی

فی ۱۹ ذی الحجہ سنہ ۱۳۲۹

وفی ۲۸ تشرین ثانی سنہ ۱۳۲۷

جمعیت علمیہ اسلامیہ نٹ ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

سر محرر :

مدیر مسئول

فاتح مجیز درساملرندن

فاتح مجیز درساملرندن

مکتب قضاة معالمرندن

استانبول مبعوثی

توقاد مبعوثی

کلیدی منیر

مصطفی عاصم

مصطفی صبری

مندرجات

ایتالیان فرماصون لوجه لری

مجموعہ ابو الفیاض

بڑہ مشروطیتك صورت تاقیدی

م . صفوت

اعتقاده انقلاب مدنی ؟

ع . طیار

تاریخ اسلام

طاهر المولوی

احوال داخلہ

.....

برمفاخرہ

احمد شیرانی

اسکی ویکی برقونفراس

ع . عاطف

نسب حازم امضالی ذاتہ

.....

تبریک

اعلان

نسخہ سی ۱ غروش

آبونہ اجرثی (پوستہ اجرثیلہ برابردر)

مالک اجنبیہ ایچون :

استانبول وولایات ایچون :

۱۳۰۰ فرانق

برسنہ لکی ۵۰ غروش

۶۰۵۰

آلتی آلتی ۲۵ »

درج اولنمیان اوراق اعانہ ایدلمز

قادرلرمزہ

اکثر مقالانہ آیات کریمہ واحادث نبویہ درج ایدلمش بولندیفی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتزلکدہ بولندمامسی رجا اوانورہ

عثمانلی صریت اقتصادیہ مطبعہ سی

باب عالی قارہ وسندہ نومرو ۷۷

تخلیصیله بر زمین سعی و غیرت و یرمک دیمکدر . انکلیز و فرانسز لرده اولدینی کبی .

انقلاب اعتقادی و اخلاقی — متصف و متخلق اولدینی اوصافک ، اعتقادک یرینه قریحه و سیمه فطریده مدنیته (؟) بر تصفیه اجرایی ایله عصر حاضرله متناسب بر حال و شکله (!!) افراغ و عقد رابطه ایلک . حفظنا الله . بوکا مثال : یالکیز فرانسزلرک بر برینی تعقیب ایدن متعدد انقلابلری زماننده کی حال مدیتلرینی (؟) کوستره بیلوروز . شمدی بوججوعه انقلابدن بزم نصیبه دار اولدیغمز انقلاب :

اولاً انقلاب اداری .

ثانیاً انقلاب اخلاقیدر .

صفحات انقلابیه نک هنوز انکشاف ایتماش بر صفحه ناامیدیننده بولندیغمز دن مشروطی بر حکومته لایق اولان اوصافدن استفاده ایدیهلک طریقه عدم اعتنا عدم تقدیر حالی مکنتسبز . عدم تقدیر ایه اهلیته بزلکی ایما ایتزمی ؟ ، خیر ! بوگون مات عثمانیه رشید و عاقل و بالغ در . هیچ بر قائد و سائنه احتیاجی یوقدر . آنحق امور اداره ده بولان ذواتک تجربه دیده ، عاقل ، کار آزموده اولملری و حیتلرنده دخی کیمسه نی شبهه یه دوشوره لک حال و حرکاتدن توقع ایللری بر امر و جوی درجه سنده حائر نظر و اهمیتدر . ملت اسلامیه و عثمانیه نک مقدراتی یک بحریکمز البرک حسن استعمال ایده میه چکندن حاصل اوله جق مسؤلیتدن ناشی ملت مزک عدم اهلیته ، صباوتنه حکم ایتک بر افترای شفیعدر .

انقلاب اخلاقی یه کلنجه : — ایشته بو ، ملتک اضحمالانی موجبدر . انسانک غدای مدیسنه مقابل برده غدای معنویسی واردر . غدای مادیدن بر انسانی محروم ایتک آنک حیات مستعارینه برختمه موقت و یرمک دیمک ایه غدای معنویندنده تجرب دایتدیرمک حیات جاودانی و تحقیقینه بر صبح بطلان کشیده ایتک دیمکدر . هر حالده

قانون اساسی ایله مؤید بر حق واردر که بوده ملتک مالک اولدینی حقوق اساسیه جهل سندندر .

از مناکالی

م . صفوت

(اعتقاده انقلاب مدنی ؟)

ایشتمزه بر مسئله مدنیه ! ترکیب ظاهریننده بر بدیهه ادب رونما بر جهل ! بیلیم تشریح مسئله ایدملی ؟ یوقسه یک آجیغه ورمیه ملی ؟ .

فقط ترکیب مغلق بر اقبیلورسه ، مقصد علی قدر الاقتضا سویلنمزه هم شرعاً و هم قلباً متأذی اوله جیم . آنک ایچون یالکیز مهمملر درجه ایها ایتدن قورتیانجه یه قدر تفصیل مسئله ایدیهلک .

معلوم عامه اولدینی اوزرد انقلاب بر دولتک حیات اداریسنه تعلق ایدن بر سائق تر قیدر . بر دولتی انقلابدن روکردن ایلک ممکن اوله مدینی کی تسریع انقلاب ایلک ده هیچ جائز دکلدر . وجود دولته بر حیات نو تأمین ایده لک اولان انقلاب سعاد بخش بر نتیجه و یرملیدر . انقلاب باشلیجه درت نوعه منتسمدر .

(۱) انقلاب اداری

(۲) انقلاب ادبی

(۳) انقلاب فکری و دماغی

(۴) انقلاب اعتقادی و اخلاقیدر .

انقلاب اداری — بجله دولتمرده اولدینی و اخیراً دولتمز جه قبول و تصدیق اولدینی اوزرد اداره مطالتمک اداره مشروطیه تحولی

انقلاب ادبی — لسان جلی و قومی بی بر طریق اصلاح مهولته سوق ایچون وقوع بولان انقلابدر .

انقلاب فکری — قوه روحیه نک عملات و بطاآن

برملته تسلطه میدان برافز. او حالدۀ امزده بر مجموعۀ حالات و ارایکین آخر بر بردن تعالیات (۱) نقلیاتجلیلی بابق استعانه تکاملات ایٹک پک چیرکین شیلردر .

برملتک انقلاب اعتقاده احتیاجی آ کلاشلدق انجون مطلقا اعتقادایندۀ نفسخ ایتش . باطل برطاق . اساطیر وروایک وجودی صحنۀ علنیته ابراز و اظهار اولغۀ متوقفدر . بوده اساسی ، مدال . براهین مقنعه ایله اثبات ایدیلیدر . خصوصیه شمعی به قدر نیازش ایسه عن قصد . بلا دلیل قهر لائش اولغله بونلر حاشا اسلامیتی لککله کنار دکل ، کندی حیثیت جلیله ترینی نه قیاطده برمدنی اولدق لیرینی کوستر . صکره مدنیایک شیع بر دین و مذهب قیدیه مقید اولماسق دیمک اولدینی نتیجہ سنی ، معناسنی ویرمکده کوچاک چکسز . بزبونک مدنیت اولدینی ادعا ایدر . کسوة مدنیته بوروشش وحشی الصبیح . خرجین اخلاقسز ، برکتله شاعت اولدینی آ کلامقلتده اصابت ایتدیکمیزی تسلیم ایدرز .

کرتک علماء رسوخ . کرتک علماء رسومک بودرلو انقلابده موقع اجتماعسی بیروکدر . ذاتاً اجتهاد فکریله تنوع ایدن علماء رسوخ تجدد مشروعدن خالی دکلدرد . بوحقی آنلره قرآن کریم بخش ایتشدرد .

اجتهاد — برأم تجدددر . حیات ممویء عالمیلرینه کشایش ویرن بر قوت راسخه در . بویه اولغله برابر فرعیات مسائل دینه دن بهضمیلری تبدل ازسه تابع طوتلشلردر . مع هذا اصول دینده بر امر تبدل صلاحیتلری یوقدر . علمانک دکل حتی انبیای ذیشانک بیه اس و اصول مرعی مدعی نی اصلاحه مأموریتلری یوقدر . آنجق مأموریتلری تبایغ احکام ایله ختام بولور مدامکه علمای دین بعض فرعیات مسائی احتیاج زمنه مبنی تغیر شرعی ایله تبدیه مآذوندرد . بوده اجتهاد ایله اوه چننده شبهه یوقدر . محترم بیان الحقل (۱۱۶) نومرولو نسخہ سنده ده دیک دوندیکی . قلمک ارزو ایلدیجی درجده بسط فکیر

غدا ی معنوی و روحی — حتی — غدا ی مادیدن ده اولی وار حجدرد . غدا ی روحی نه کبی شیلردرد .

(۱) — اعتقادی

(۲) — عنعنۀ ملیۀ مشروعه

(۳) — اخلاقه تأثیری بولان عرف و عادات شعوده .

ملتک قورۀ معنویہ ملتک انۀ طنائی . انۀ روحنواز قسملرینی صایدنمز شو اوچ شی تشکیل ایدر . معنوی قوتلرک حاکم ذی نفوذیدر . بر مات بوزلردن جد ایدلیمیی . بشقه برملتک حیات اخلاقیه و اعتقادیه سندن تسل و آکا عرض افتقار ایدلیمیی کندی حیاتی زهراله مش ، اتحار ایتش اولور . ملیته و داع ایلر . تألف و تانس ایدم مدیکی وایندمه چکی حالات طبیعتیه آغیر کله چکسندن موازنۀ حیاتیه سی بوزیلهرق در حال انحلاله یوز طوتر . حیاته بر اویشیقلاق حس ایدیلور . اجتماعی بحرانلر تولدندن صکره مهیاک بر انقراض قلبکاه ملتۀ (معاذاله) هجوم ایدر . آنی کمیرر ، محوینه یورور . بئاعلیه : بز معاشر اسلام ایچون انقلاب اعتقادی قطعاً مضر و مهیاکدر . فرانمزلر بیه عنعنۀ ملیۀ سابقه لرینه اعتسالم ایله بوبلیدن تام فرق سنه صکره قورتیله بیامشیلردرد .

برده شوراسنی عرض ایله افتخار ایلده بیلورمکه برملتک حیات اخلاقیه سی تزلزله اوشرار ، اطراد بولمرسه اولوقت تهذیبته تشمیرساق همت اولسی لازمہ دن ایسه ده بوده تسل و تذال طریقیلده دکلدرد . حالبوکه اخلاق و اعتقاد ملیتمزک انۀ مهم استنادکاهی بولسان قرآن باهر البرهان هر درلو انکشاف حقایقه بر منبع بردستور اعظم . بر مجموعۀ کلدرد . بویه بر کتابک : الہی ، اجتماعی ، ادبی . سیاسی ، اخلاقی ، حکمی ، اخلاقی هر درلو لدنیات . مواد . اوصافی جامعدرد . نهارزو اولوزره آکار جیر ایدیلور . مشکلات حل اولوزور . قاعدۀ مدنیۀ اسلامیه مک مأخذی اولان بو کتاب مسعدت نصاب هرکسه فائده بخش بر طریق سہولت اراٹه ایدر . کیمسه یه . عیچ بر شخصه . عیچ

اولدني اوزره تکراراً صوريلورکه بحق حق جیاده واجتهاده مالک برذات دکل ترکیهده حتی شرق وغربده بوانه بیلورمی ؟ وارایسه لطفاً خبر ویرلسون . خالقکم بیلدیکی کبی بتون قابم وموجودیتم تصدیق ایدرکه :

بوکون صلاحیت اجتهادیه نی حائز برکیمسه یوقدر

ولو اولسه بیله بوکا لزوم وارمی ؟ .

زیرا : رئیس المجتهدین امام همام جناب ابوحنیفه نعمان ابن ثاب العجمی البغدادی حضرتلری شمدییه قدر کلش اساتذۀ اعتقادک اجل واجلیدر . لازم کان احتیاجات بشریه نی . حاده موجود . استقبسالده کله جک افتقارات عمومیه نی دریش نظر ایتش . اخلاق فطری امتی استقبلاً دوشونمش ، آکا کوره اسراع اجتهاد ایله توسیع مذهب ، تشریح مسائل ایشدر . بوکون هیچ بر مسئله یوقکه کتب مدنیۀ شرعیهده مندرج بولنسون . بوکون هیچ بر نزاع سیاسی یوقکه ساحۀ اسلامیتده تکون ایتاش بولنسون واججابات اجتهادیه (حقوق انسانی نی مع زیاده محافظه ایله برابر) نه ایسه اجرا ایدلماش اولسون ! دیمک که یکر منجی عصرده اجتهاد مسئله ایله علماء زمانک حوصلۀ مفتخر بهائینی یوره حق بر مسئله بر اقله ماشدر . حال حاضرده ایسه اسلامک فرعیاتنه دکل . اساسنه ، رکن بدیعنه اعتراض ایدلکدهدر . تمایل حسیه ، جریان ظاهر یه دن استفاده ایله حکمت اساسیه نی دوشونمکه بیله لزوم کور میان متفلسفین وقت (؟) کندیلرینه بر واوله حق پک چوق شائقین فکر لیلر بوله بیله جک لری بده ائدهدر . متعرضینک هدف نرضینه اوغرایان الک مهم مسئله لر :

برنجیسی : وجود الہی

ایکنجیسی : تکالیف سبحانی

اوچنجیسی : آتق انسان

دردنجی : آخرتہ ایمان

بشنجی : امر طلاقده قادینلرک عدم رأی :

بویش مسئله یه آن حاضرده دکلن پک چوق جوابلر ویرلمش . مطالعه لر یور و تمش اولدیندن تکرارینی ارزو ایتمکله برابر شاید بوباید بر باب معارضه آچیلدینی صورتده جوابلر . قالمیه جمعہ نی دد بحسب الایمان بیان ایلکی روحیه بیلورز . شیخ محمد جمال الدین افغانی . شیخ محمد عبده . عبدالکریم خواجه . عمر افندی . تحسین خواجه کبی صوک عصرده یتیشان افلاک ، منبع حکمت اولدقلری میدانده ایکن آرتق باب اجتهاد مسدوددر کبی واهی ، شم التدارک بر جوابده بولنق کندیلرینک حقسز اولدینی کوستر مزی ؟ دیه بر اعتراض وارد اولورمی ؟ اولزمی ؟ بزده چکنمیه رک دیزرکه : بوعراض قطعاً وارد دکلدر .

چونکه بوکبی ذوات مجتهد دکل ، مجتهدات مشروعه یه احوال وزمانی تطبیق ایله کندیلرینه بر حصۀ فضیلت افزا ایتش کیمسه لر در . شیخ جمال الدین بر مجتهد ، بر علمدن زیاده بر شیخ طریقت ایدی . شیخ محمد عبده (رح) ده زمانک فریدی ایسهده نقض اجتهادی نی ایجاب ایدن بعض نقیصه لری وار ایدی . بوکاده (فریددهر) تعبیرندن فضله (فقیه متفکر) نامی ویرلملیدر .

عبدالکریم ، عمر ، تحسین خواجه لر دها دونکی اولدقلرندن بولر قدرده اهمیتی یوقدر . هله بولرک اوچنجیسی : زمانزده شهرت لر یله قطعاً متناسب اولمیان بهضیلرینک بوعلمده بولمقدقلری بروقتده مداهنلر طرفندن ویر یله جک عنوان غرابت افسانلری قدر حائز اهمیتدر . مع مافیه بوکبی ذواتک بالنسبه حقیقت اسلامه واقف و آندن نشئیاب تفیض اولش برر دهاء مجسم اولدقلرینی انکار ایده جک قدرده حق ناشناس دکلز .

ایشته انقلاب اعتقادی وسیله سیله بزده نابجنا حرکتلره یولار آچیلما سی شبهه سز اولدیفندن جای قبول اوله میه جقدر . بومسئله نی ایلروده تعمیق ایلک اوزره شم دیک اوزاتمانی مناسب کور ییورم . ایجابنده انشالله ینه صحیفه لر مله دین قرداشلر مه بیان حقیقت ایدیه جکینی تأمین ایلرم . اسلاملرک

صفت اوتہ باشند چیتہ بینی اثناء سال جانتانی نادناقر
اولوغی ، اولوہ چشمہ سی اولمشدی .

رافع حضرت تلی ملک الموت مقدمہ اجیشی کی
خوہملر ایدن بوقهرمنی . خالد بن اولید صائم شدی .
فقط براز صوکر خالدک دفعاسیہ کلوب دہ روم صفلی
بیتمایہ باشلادیغنی کورونجہ آلامش اولدیغنی آکلادی .
امیر دلیرہ یاقلاشوب اوشجیع سیرک کیم ولایغنی صوردی .
خالد : بن دہ بیلمیوہ . دیدی . بر آراق دشمنک
رجعتیہ قدامک طاوصامسی از دہ رینہ مسامانلرک آراسہ
کان و خون اعدایہ موت حمر مثالی قیب قرمری
کسیان نقابی قهرمندن عویتنی سؤل یتدیلر . جواب
ویرمہدیکی کی طورمتسزین تکرار عجوم وعودت ایلدی
بودفعہ کلیدشندہ — کیمسک یوزینی آج . تکلیفندہ
بولوندیلر . ینہ ساکت صوردی . آراق جناب خالد .
تخلیل ایدہ مہیرک و یحک ! ہمہ بی ، ہمہ سائرلری مرافقہ
برافدک . کیمسک سویلہ . دینجہ نقابی آجاندن : سیامیر!
یوزمی آچایشیم حجامنددر . چونکہ بن برقیزمہ . یدکفارہ
اسیر دوشن ضرارک شمشیرسی (خولہ بنت الازور) م .
قیلہ مدہ اوطوریورکن قاردهشک اسارتی خبر آلدہ
یالونی قورتارمق . یاخود بن دداولمک ایچون یولہ جیتدہ .
بورایہ قدرکادہ . جوابی ویردی . خالد :

— اولہ ایسہ ہادی ہب بردن عجوم ایدہ . انشالہ
برادرکی بولور وقورتایرز . دیسہ ک آتی تپیدی .
عاصر بن العفیل ، صاغہ اصادف ایش ، قهرمن خولہ
ایسہ اوکٹہ کچمشدی . بودعشتی هجومہ رومرد یانہ مدیر .
بوزولمایہ باشلادیلر . وردان ، عکری شجیع وثبت
ایچین :

— من غیرت ابدک . عربلر سز شہادتکری کورونجہ
جکلمہ یہ جہور اولاجقلردر . اووقہ قدردہ اہل دمشق
محاصرہ دل چیتوب امدادکسزہ کلہ حکاردر . دیوزدی .
حوالہ استعظاف حیات ایدہ رنہ دشمن صغری
ییرتوب یاریور . ہر طرفہ اسیر قاردهشی آراوردی .

بوکی مهم مسئلہ لردہ دائما احتیاطی دورانہ لری رزو
ایدنلردن بریدہ بندلریدر . مسامانلر عندندہ مطالعات
عبیدانہ مک — حق اولدیغندہ شہم بولندینی جہتہ —
قبولانی قویاً امید ایدرم . خلافاً لائتہ المادیون بوجہندن
متعرضینہ نہ تعرضم ونہ التناہم یوقدر .

قدوہ سلطانہلی

ابن الرحی ع . طیار

تاریخ اسلام صحائفندن

شام فوحانی

مابعد

بوابیاتی او قودینی صیرادہ یوکسک بر آتہ بسمش
الہ اوزون برغارغی آلمش . سیاد الیسیلی . یشیل صاریقلی
بر سواری کوردی کہ صاریقلک براوجنی کوکسنہ .
دیگری اوموزلرینہ طوغشو صاریقلدی ایچون یوزی
کورولہ میورسہدہ حال وضورندن شجاعت ومہابت رونما
اولیر و آتی دورت نعلہ سورویوردی .

جناب خالد . فطرتاً مفتون حماست اولدیغندن بو
دلورک اوزاقدن مجلوب و :

— الہ ایچون تام بر سواری ! دیہ تدیر خوانی
اولدی . فارس مستور . اوکٹن کیدیور . خالد ایلہ
معبی دہ اولی تعقیب ایدیوردی .

بری طرفدن رافع بن حمیرہ لائی حضرت تلی مجاہدین
معاودہ ایلہ میدان حربہ ثبات ایلور و روملرک افراد
کثیرہ سنہ جانیپارانہ قیلایچ صالایور . مزراق اورویوردی
وقتا کہ صحنہ مقالہ کوروندی امدادہ کلنلردن ایاک
دفعہ معرکہ یہ آتیلان او یوزی اورتولو سواری اولدی .
کوکرہ مش آرسانلر کی دشمن اوردوسنہ دلدی .
راست کلدیکی دہوریدی . اوکٹدن قاچامایانی یرہ سردی .